

**NA NIEPODLEGŁOŚĆ
TRZEBA SOBIE ZASŁUŻYĆ... –
KSIĘSTWO WARSZAWSKIE**

**JOANNA
WODOWSKA**

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania historii dla szkoły ponadpodstawowej

opracowany w ramach projektu

**„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących
w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego
w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”**

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – Marta Milewska
Recenzja merytoryczna – Ewa Skrzywanek
dr Beata Rola
Jan Bielecki
Katarzyna Szczepkowska-Szczęśniak

Redakcja językowa i korekta - Editio

Projekt graficzny i projekt okładki - Editio

Skład i redakcja techniczna - Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat:

Na niepodległość trzeba sobie zasłużyć... – Księstwo Warszawskie

Klasa:

II

Miejsce:

pracownia historyczna

Czas:

45 minut

Cele

Cel ogólny: zapoznanie z genezą i ustrojem oraz dziejami Księstwa Warszawskiego.

Cele szczegółowe

Uczeń:

- lokalizuje w czasie i przestrzeni Księstwo Warszawskie;
- wyjaśnia okoliczności utworzenia oraz zasady funkcjonowania Księstwa Warszawskiego;
- przedstawia dzieje Księstwa Warszawskiego;
- omawia znaczenie Księstwa dla budowania poczucia patriotyzmu ówczesnych Polaków;
- wskazuje informacje dotyczące działań podejmowanych w Księstwie Warszawskim (SPE – zespół Aspergera, autyzm).

Środki dydaktyczne:

- tekst źródłowy *Konstytucja Księstwa Warszawskiego z 1807 roku* (Dumanowska K., Dumanowski J. (2003), *Czasy nowożytnie w tekstach źródłowych*, Gdynia, Operon: 60–62)
- animacja zmian granic Rzeczypospolitej;
- atlasy.

Metody, techniki i formy:

- symulacja;
- dyskusja;
- praca z tekstem źródłowym i mapą;
- kosz i walizeczka.

Przebieg lekcji

Część wstępna:

Dyskusja z uczniami na temat rozbiorów Polski, nastrojów wśród Polaków po utracie niepodległości i poszukiwania dróg odzyskania suwerennego państwa.

Utworzenie Księstwa Warszawskiego (1807)

Wyjaśnienie okoliczności utworzenia Księstwa Warszawskiego, analiza map w atlasie oraz animacji zmian granic Rzeczypospolitej (rozbiory, granice z 1807 i 1809 r.).

Konstytucja Księstwa Warszawskiego

Praca w grupie: zadanie polega na wejściu w rolę sejmu Księstwa Warszawskiego i przygotowanie pomysłów dotyczących funkcjonowania tej namiastki państwa polskiego, propozycji ustroju, zasad funkcjonowania. Następnie jeden z zespołów przedstawia propozycje, pozostałe uzupełniają. Po zakończeniu symulacji uczniowie otrzymują tekst źródłowy – fragment Konstytucji 1807 r. i porównują, które z pomysłów pokrywają się z rzeczywistością.

Dzieje i organizacja Księstwa Warszawskiego

Omówienie dziejów w oparciu o mapę. Przedstawienie sytuacji ekonomicznej i reform.

Część podsumowująca:

Czy utworzenie Księstwa Warszawskiego spełniło marzenia Polaków o własnym państwie? Dlaczego w 1807 r. nie „zasłużyliśmy” jeszcze na niepodległość?

Komentarz metodyczny

Młodzież doskonali umiejętność uczenia się, wczuwania się w sytuację, sprawnego i celowego posługiwania się językiem ojczystym, co przenosi się na kompetencje kluczowe cenione na rynku pracy poszukującego samodzielnie myślącego pracownika.

Dzieląc na grupy, nauczyciel zwraca uwagę, aby uczeń ze SPE (zespół Aspergera, autyzm) nie znalazł się w zespole z osobami bardzo aktywnymi, wśród których trudno będzie mu zaistnieć.

Ewaluacja zajęć służąca sprawdzeniu zrozumienia omawianych zagadnień może odbyć się z wykorzystaniem kosza i walizeczki: Jaką naukę powinni wynieść Polacy z krótkiej historii Księstwa Warszawskiego? (walizeczka), Co przeszkodziło nam w kontynuacji naszej państwowości? (kosz).